Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a noua)

20 septembrie 2018*

„Recurs – Concurență – Respingerea unei plângeri de către Comisia Europeană – Lipsa unui interes al Uniunii Europene”

În cauza C-373/17 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 20 iunie 2017,

Agria Polska sp. z o.o., cu sediul în Sosnowiec (Polonia),

Agria Chemicals Poland sp. z o.o., cu sediul în Sosnowiec,

Star Agro Analyse und Handels GmbH, cu sediul în Allerheiligen bei Wildon (Austria),

Agria Beteiligungsgesellschaft mbH, cu sediul în Allerheiligen bei Wildon,

reprezentate de P. Graczyk, adwokat, și de W. Rocławski, radca prawny,

recurente,

cealaltă parte din procedură fiind:

Comisia Europeană, reprezentată de J. Szczodrowski și de A. Dawes, în calitate de agenți,

pârâtă în primă instanță,

CURTEA (Camera a noua),

compusă din domnul C. Vajda, președinte de cameră, doamna K. Jürimäe (raportor) și domnul C. Lycourgos, judecători,

avocat general: domnul N. Wahl,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: polona.

Hotărâre

1 Prin recursul formulat, Agria Polska sp. z o.o., Agria Chemicals Poland sp. z o.o., Star Agro Analyse und Handels GmbH (denumită în continuare „Star Agro”) și Agria Beteiligungsgesellschaft mbH solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 16 mai 2017, Agria Polska și alții/Comisia (T-480/15, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:T:2017:339), prin care acesta a respins acțiunea lor având ca obiect anularea Deciziei C(2015) 4284 final a Comisiei din 19 iunie 2015 [cazul AT.39864 – BASF (anterior AGRIA și alții/BASF și alții)] prin care s-a respins plângerea acestora cu privire la încălcări ale articolului 101 TFUE și/sau ale articolului 102 TFUE, pretins săvârșite în principal de treisprezece întreprinderi producătoare și distribuitoare de produse fitosanitare, cu ajutorul sau prin intermediul a patru organizații profesionale și al unui cabinet de avocați (denumită în continuare „decizia în litigiu”).

Cadrul juridic

2 Potrivit articolului 7 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele [101] și [102 TFUE] (JO 2003, L 1, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 167):

„(1) Atunci când Comisia, acționând ca urmare a unei plângeri sau din oficiu, constată că există o încălcare a articolului [101] sau [102 TFUE], poate solicita printr-o decizie întreprinderilor și asociațiilor de întreprinderi în cauză să înceteze respectiva încălcare. În acest scop, Comisia le poate impune orice măsuri corective comportamentale sau structurale care sunt proporționale cu încălcarea comisă și necesare pentru încetarea efectivă a încălcării. Măsurile corective structurale nu ar trebui impuse decât atunci când nu există o măsură corectivă comportamentală la fel de eficientă sau atunci când o măsură corectivă comportamentală la fel de eficientă ar fi mai oneroasă pentru întreprinderea în cauză decât o măsură corectivă structurală. Atunci când Comisia are un interes legitim de a acționa în acest mod, aceasta poate de asemenea constata că s-a comis o încălcare în trecut.

(2) Pot depune o plângere în sensul alineatului (1) persoanele fizice sau juridice care au un interes legitim și statele membre.”

3 Articolul 7 din Regulamentul (CE) nr. 773/2004 al Comisiei din 7 aprilie 2004 privind desfășurarea procedurilor puse în aplicare de Comisie în temeiul articolelor [101] și [102 TFUE] (JO 2004, L 123, p. 18, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 242), intitulat „Competența de a lua declarații”, prevede:

„(1) Atunci când Comisia consideră că, pe baza informațiilor de care dispune, nu există motive suficiente pentru a da curs unei plângeri, aceasta îl informează pe reclamant cu privire la motivele sale și stabilește un termen în care acesta să își exprime punctul de vedere în scris. Comisia nu este obligată să ia în considerare observațiile scrise primite după expirarea acestui termen.

(2) În cazul în care reclamantul își exprimă punctul de vedere în termenul stabilit de Comisie, iar observațiile scrise prezentate nu duc la o evaluare diferită a plângerii, Comisia respinge plângerea prin decizie.”

Istoricul cauzei și decizia în litigiu

4 Istoricul cauzei și elementele esențiale ale deciziei în litigiu, astfel cum rezultă din cuprinsul punctelor 1-19 din hotărârea atacată, pot fi rezumate după cum urmează în vederea soluționării prezentei cauze.

5 La 1 iulie 2010, Agria Polska a introdus la Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Oficiul pentru Protecția Concurenței și a Consumatorilor, Polonia) (denumit în continuare „UOKiK”) o plângere (denumită în continuare „plângerea la nivel național”) având ca obiect nerespectarea Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów (Legea privind protecția concurenței și a consumatorilor) din 16 februarie 2007 (Dz. U. nr. 50, poziția 331) de către treisprezece întreprinderi producătoare sau distribuitoare de produse fitosanitare, cu ajutorul sau prin intermediul a patru organizații profesionale, stabilite în Belgia, în Germania și în Polonia, precum și al unui cabinet de avocați.

6 Prin scrisoarea din 10 august 2010, președintele UOKiK a informat Agria Polska că, întrucât practicile vizate de plângerea la nivel național se refereau la anii 2005 și 2006, aceste practici nu mai puteau face obiectul unei anchete efectuate de acest oficiu. Astfel, în temeiul articolului 93 din Legea privind protecția concurenței și a consumatorilor, nu mai putea fi deschisă o procedură în materie de practici de restrângere a concurenței după expirarea unui termen de un an de la sfârșitul anului în cursul căruia a încetat încălcarea avută în vedere.

7 La 30 august 2010, Agria Polska a reiterat în fața UOKiK cererea sa de deschidere a unei proceduri de anchetă susținând că plângerea la nivel național se referea și la o nerespectare a normelor dreptului concurenței al Uniunii Europene

8 Prin scrisoarea din 22 noiembrie 2010, președintele UOKiK și-a menținut poziția, precizând că termenul de prescripție de un an prevăzut de dreptul polonez era aplicabil chiar și atunci când ancheta solicitată se referă la o încălcare a dispozițiilor dreptului concurenței al Uniunii.

9 La 30 noiembrie 2010, Agria Polska, Agria Chemicals Poland, Star Agro, Agria Beteiligungsgesellschaft și Agro Nova Polska sp. z o.o. au introdus o plângere la Comisia Europeană în temeiul articolului 7 din Regulamentul nr. 1/2003 (denumită în continuare „plângerea”). Această plângere viza aceleași entități ca plângerea la nivel național. Agro Trade Handelsgesellschaft mbH și Cera Chem Sàrl, societăți de drept german și, respectiv, luxemburghez, s-au alăturat plângerii (denumite în continuare, împreună cu Agria Polska, cu Agria Chemicals Poland, cu Star Agro, cu Agria Beteiligungsgesellschaft și cu Agro Nova Polska, „petentele”).

10 Plângerea privea o încălcare a articolului 101 TFUE. Ea menționa de asemenea o încălcare a articolului 102 TFUE de către RWA Raiffeisen Ware Austria AG, una dintre entitățile vizate de plângerea la nivel național.

11 Petentele reproșau entităților menționate în plângere practici care ar fi îmbrăcat în principal forma unui acord și/sau a unor practici concertate. Aceste practici ar fi constat în denunțuri abuzive formulate în mod coordonat în fața autorităților administrative și penale austriece și poloneze, care puneau la îndoială legalitatea activităților comerciale ale petentelor în raport cu cerințele prevăzute în reglementările aplicabile produselor fitosanitare și cu condițiile de exercitare a comerțului paralel cu astfel de produse, inclusiv pe plan fiscal.

12 Pe baza unor declarații eronate, trunchiate sau chiar false făcute de entitățile menționate în vederea eliminării lor de pe piață, petentele ar fi fost supuse în mod eronat unor numeroase controale administrative din partea autorităților respective.

13 Aceste proceduri ar fi condus la aplicarea unor amenzi petentelor și la măsuri de interzicere a comercializării de produse fitosanitare, având drept consecință o pierdere semnificativă și greu reversibilă a unor cote de piață.

14 Unele sancțiuni administrative și penale luate față de petente ar fi fost anulate sau reduse de instanțele naționale competente, ceea ce ar demonstra caracterul abuziv și fals al declarațiilor entităților menționate în plângere, pe care petentele le califică drept „proceduri șicanatoare” în sensul jurisprudenței care rezultă din Hotărârea din 17 iulie 1998, ITT Promedia/Comisia (T-111/96, EU:T:1998:183).

15 La 27 martie 2012, Comisia a transmis o versiune neconfidențială și consolidată a plângerii către entitățile vizate în aceasta, care au depus propriile observații în perioada cuprinsă între lunile aprilie și iunie 2012.

16 În observațiile lor respective, aceste entități au contestat prezentarea faptelor care figurează în plângere și au susținut în esență că diferitele acțiuni întreprinse de unele dintre ele la autorități administrative și la instanțe naționale erau legitime, în special din cauza atingerilor aduse drepturilor lor de proprietate intelectuală sau industrială și în vederea prevenirii unor prejudicii aduse reputației lor. Ele au explicat de asemenea că acțiunile lor nu fuseseră coordonate și că faptul că aceste acțiuni fuseseră întreprinse la date apropiate se explică în principal prin aceea că trebuiseră să suporte, pe baza aceluiași calendar, activitățile ilegale ale importatorilor paraleli. Atât contactele care au avut loc în acest context între unele dintre întreprinderile producătoare și/sau distribuitoare de produse fitosanitare ori între acestea și organizațiile profesionale sau chiar cu administrațiile naționale, cât și participarea lor la inspecții ar fi fost pe deplin justificate. Astfel, aceste contacte legitime nu pot demonstra existența unei înțelegeri în sensul articolului 101 TFUE.

17 Prin scrisoarea din 8 decembrie 2014, Comisia le-a informat pe petente cu privire la intenția sa de a respinge plângerea pentru motivul principal că nu exista un interes suficient pentru Uniune de a continua examinarea acesteia în temeiul articolului 101 sau 102 TFUE.

18 În susținerea analizei sale provizorii, Comisia a explicat în primul rând că probabilitatea de a stabili existența unei încălcări a articolelor 101 și/sau 102 TFUE era limitată din cauza insuficienței elementelor de probă furnizate în susținerea plângerii și, de asemenea, din cauza dificultății de a se stabili în speță existența unei poziții dominante a RWA Raiffeisen Ware Austria sau a unei poziții dominante colective și, prin urmare, de a se dovedi un abuz de o astfel de poziție. În această privință, potrivit Comisiei, jurisprudența rezultată din Hotărârea din 17 iulie 1998, ITT Promedia/Comisia (T-111/96, EU:T:1998:183), și din Hotărârea din 1 iulie 2010, AstraZeneca/Comisia (T-321/05, EU:T:2010:266), nu putea fi aplicată în situații în care unele întreprinderi informau autoritățile naționale cu privire la comportamente sau la acțiuni pretins nelegale ale altor întreprinderi ori exercitau presiuni pentru urmărirea administrativă sau penală a acestora din urmă. În al doilea rând, Comisia a apreciat că resursele necesare în scopul anchetei solicitate ar fi probabil disproporționate în raport cu probabilitatea limitată de a stabili existența unei încălcări. În al treilea rând, Comisia a apreciat că, în această etapă, autoritățile și instanțele naționale puteau fi mai bine plasate pentru a soluționa problemele ridicate în plângere.

19 În observațiile depuse la 8 ianuarie 2015, consilierul Agro Trade Handelsgesellschaft și al Cera Chem a informat în esență Comisia că aceste societăți și-au retras plângerea. El a explicat de asemenea că Agria Polska, Agria Chemicals Poland, Star Agro și Agria Beteiligungsgesellschaft contestau clasarea definitivă anunțată a plângerii, precizând în special că o asemenea abordare le diminua în mod semnificativ șansa de a obține în fața instanțelor naționale repararea încălcărilor articolelor 101 și 102 TFUE.

20 Prin decizia în litigiu, Comisia a respins plângerea, reiterând în principal elementele analizei provizorii expuse în scrisoarea sa din 8 decembrie 2014, insistând totodată asupra faptului că dispunea de resurse limitate și că, în speță, ancheta aprofundată care ar fi trebuit să fie efectuată și care ar fi putut avea ca obiect activitățile exercitate pe o perioadă de șapte ani de către optsprezece entități situate în patru state membre ar fi fost prea complexă și cronofagă, în timp ce probabilitatea de a se stabili o încălcare părea limitată în speță, ceea ce milita împotriva deschiderii unei anchete.

Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

21 Prin cererea introductivă primită la grefa Tribunalului la 19 august 2015, Agria Polska, Agria Chemicals Poland, Star Agro și Agria Beteiligungsgesellschaft au formulat o acțiune având ca obiect anularea deciziei în litigiu.

22 În susținerea acțiunii, ele au invocat două motive, care au fost întemeiate, primul, pe încălcarea dreptului la protecție jurisdicțională efectivă, astfel cum este consacrat de articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), și, al doilea, pe încălcarea articolelor 101 și 102 TFUE.

23 Prin hotărârea atacată, Tribunalul a înlăturat fiecare dintre aceste motive și, pe cale de consecință, a respins acțiunea în totalitate.

Procedura în fața Curții și concluziile părților în recurs

24 Prin actul depus la grefa Curții la 20 iunie 2017, Agria Polska, Agria Chemicals Poland, Star Agro și Agria Beteiligungsgesellschaft au formulat prezentul recurs.

25 Prin actul depus la grefa Curții la 12 decembrie 2017, Star Agro a informat Curtea că renunță la recursul său.

26 Prin actul depus la grefa Curții la 21 decembrie 2017, Comisia a adus la cunoștința Curții că nu are de făcut nicio observație cu privire la această desistare.

27 Prin recursul formulat, Agria Polska, Agria Chemicals Poland și Agria Beteiligungsgesellschaft (denumite în continuare „recurentele”) solicită Curții:

– anularea hotărârii atacate;

– soluționarea în mod definitiv a cauzei și anularea deciziei în litigiu și

– obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

28 Comisia solicită Curții:

– respingerea recursului și

– obligarea recurentelor la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la recurs

Cu privire la admisibilitate

29 Comisia concluzionează în principal în sensul inadmisibilității fiecăruia dintre motivele invocate de recurente. Subliniind că a întâmpinat dificultăți considerabile pentru a înțelege susținerile acestora din urmă, ea lasă totuși la aprecierea Curții aspectul privind admisibilitatea recursului în ansamblul său.

30 Recurentele arată că recursul, în ansamblul său, și fiecare dintre motivele lor sunt admisibile.

31 Conform articolului 256 alineatul (1) al doilea paragraf TFUE și articolului 58 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, recursul se limitează la chestiuni de drept și trebuie să fie întemeiat pe motive care privesc lipsa de competență a Tribunalului, neregularități ale procedurii în fața Tribunalului care aduc atingere intereselor recurentului, precum și încălcarea dreptului Uniunii de către acesta din urmă.

32 În consecință, Tribunalul este singurul competent să constate faptele, cu excepția cazului în care inexactitatea materială a constatărilor sale ar rezulta din înscrisurile aflate la dosar care i-au fost prezentate, și să aprecieze elementele de probă reținute. Constatarea acestor fapte și aprecierea acestor elemente nu constituie, așadar, cu excepția cazului denaturării lor, o chestiune de drept supusă ca atare controlului Curții (Hotărârea din 25 martie 2009, Scippacercola și Terezakis/Comisia, C-159/08 P, nepublicată, EU:C:2009:188, punctul 33, precum și jurisprudența citată).

33 În plus, potrivit articolului 169 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, motivele și argumentele de drept invocate identifică cu precizie aspectele din motivarea deciziei Tribunalului care sunt contestate. Astfel, potrivit unei jurisprudențe constante, o cerere de recurs trebuie să indice cu precizie elementele criticate din hotărârea a cărei anulare se solicită, precum și argumentele juridice care susțin în mod specific această cerere, sub sancțiunea inadmisibilității recursului sau a motivului în cauză (Hotărârea din 23 aprilie 2009, AEPI/Comisia, C-425/07 P, EU:C:2009:253, punctul 25, Hotărârea din 19 septembrie 2013, EFIM/Comisia, C-56/12 P, nepublicată, EU:C:2013:575, punctul 21, precum și Hotărârea din 6 iunie 2018, Apcoa Parking Holdings/EUIPO, C-32/17 P, nepublicată, EU:C:2018:396, punctul 38).

34 În speță, este necesar să se constate că este adevărat că recursul nu a fost redactat cu toată claritatea dorită și că el conține susțineri care sunt formulate în termeni generali și care sunt lipsite de o motivare concretă, precum și contestări ale unor aprecieri de fapt.

35 Totuși, în pofida acestor deficiențe, recursul identifică, în ceea ce privește mai multe argumente, elementele din hotărârea atacată pe care le critică și dezvoltă o argumentație juridică în susținerea lor.

36 În măsura în care Comisia susține că recurentele se limitează să repete argumente invocate în fața Tribunalului, este necesar, sub rezerva observațiilor care figurează la punctul anterior, să se precizeze că acestea au contestat în esență interpretarea sau aplicarea dreptului Uniunii efectuată de Tribunal. În aceste condiții, aspectele de drept analizate în primă instanță pot fi rediscutate în cadrul prezentului recurs. Astfel, dacă un recurent nu ar putea să se bazeze în recurs pe motive și pe argumente utilizate deja în fața Tribunalului, procedura de recurs ar fi lipsită de o parte din sensul său (a se vedea în acest sens Ordonanța din 25 martie 2009, Scippacercola și Terezakis/Comisia, C-159/08 P, nepublicată, EU:C:2009:188, punctul 36 și jurisprudența citată, precum și Hotărârea din 23 aprilie 2009, AEPI/Comisia, C-425/07 P, EU:C:2009:253, punctul 24).

37 În consecință, nu se poate considera că recursul este inadmisibil în totalitate. Admisibilitatea motivelor și a argumentelor recurentelor va fi apreciată, prin urmare, în cadrul examinării fiecăruia dintre acestea.

Cu privire la fond

38 În susținerea recursului, recurentele invocă trei motive. Primul motiv este întemeiat pe încălcarea de către Tribunal a articolelor 101 și/sau 102 TFUE coroborate cu articolul 7 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 1/2003 și cu articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 773/2004. Al doilea motiv este întemeiat pe încălcarea de către Tribunal a efectului util al articolelor 101 și/sau 102 TFUE coroborate cu articolul 17 alineatul (1) TUE și cu articolul 105 TFUE. Al treilea motiv este întemeiat pe încălcarea de către Tribunal a principiului protecției jurisdicționale efective, a dreptului la o cale de atac efectivă în fața unei instanțe judecătorești și a principiului bunei administrări.

Cu privire la primul motiv

– *Argumentația părților*

39 Prin intermediul primului motiv, recurentele contestă concluzia Tribunalului potrivit căreia Comisia nu a săvârșit o eroare vădită de apreciere a circumstanțelor care au avut o influență asupra deciziei de a deschide o anchetă.

40 În primul rând, ele critică punctele 46 și 47 din hotărârea atacată.

41 Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept prin faptul că s-a întemeiat la punctul 46 din această hotărâre pe explicațiile furnizate de anumite întreprinderi menționate în plângere pentru justificarea caracterului concomitent al acțiunilor acestora în privința recurentelor. Astfel, ar fi evident că, pentru a-și proteja interesul de a vedea că plângerea este respinsă, aceste întreprinderi au furnizat explicații de natură să conteste pretinsa încălcare a articolelor 101 și 102 TFUE. Tribunalul ar fi trebuit să examineze aceste explicații în raport cu probele prezentate de recurente.

42 Considerațiile care figurează la punctul 47 din hotărârea atacată cu privire la obiectul potențial anticoncurențial al măsurilor luate de întreprinderile care fac obiectul plângerii nu ar corespunde în niciun fel faptelor invocate de recurente. Nici nu s-ar putea afirma, așa cum se arată la punctul 44 din această hotărâre, că respectivele măsuri țin de dreptul întreprinderilor respective de a se adapta în mod inteligent la comportamentul constatat sau anticipat al concurenților acestora. Astfel, Tribunalul ar fi omis să acorde importanța necesară împrejurării că cea mai mare parte din criticile invocate de întreprinderile în cauză a fost nejustificată și că deciziile adoptate pe baza controalelor efectuate la cererea lor au fost anulate. Pe de altă parte, recurentele ar fi dovedit, în cererea lor introductivă în primă instanță, obiectul clar anticoncurențial al practicilor care fac obiectul plângerii.

43 În al doilea rând, recurentele contestă interpretarea și aplicarea de către Tribunal, la punctele 67-73 din hotărârea atacată, a jurisprudenței rezultate din Hotărârea din 17 iulie 1998, ITT Promedia/Comisia (T-111/96, EU:T:1998:183), și din Hotărârea din 1 iulie 2010, AstraZeneca/Comisia (T-321/05, EU:T:2010:266). Această jurisprudență, referitoare la articolul 102 TFUE, ar fi de asemenea relevantă în contextul articolului 101 TFUE.

44 Pe de o parte, recurentele susțin că condițiile enunțate în Hotărârea din 17 iulie 1998, ITT Promedia/Comisia (T-111/96, EU:T:1998:183), sunt îndeplinite în speță. Astfel, denunțurile în cauză care conțin informații eronate sau înșelătoare nu ar putea fi considerate o măsură luată cu bună-credință. Tribunalul ar fi ținut seama în mod insuficient de împrejurările cauzei, în măsura în care aceste denunțuri au fost adresate, printre altele, unor autorități necompetente.

45 Pe de altă parte, recurentele susțin că aprecierea juridică a acțiunilor imputate întreprinderilor menționate în plângere nu poate depinde de marja de apreciere de care dispun autoritățile naționale având în vedere natura și persistența acțiunilor acestor întreprinderi. Ele critică, în acest context, punctele 49, 50, 70 și 71 din hotărârea atacată, reproșează Tribunalului că a ținut seama în mod insuficient de contextul factual al cauzei și susțin că autoritățile poloneze în discuție, precum și poliția și parchetul austriece aveau obligația să efectueze o anchetă și, respectiv, să inițieze proceduri în urma denunțurilor.

46 În al treilea rând, recurentele insistă asupra dimensiunii transfrontaliere a încălcărilor imputate, care este de natură să justifice deschiderea unei anchete de către Comisie, spre deosebire de ceea ce Tribunalul a statuat la punctele 63 și 64 din hotărârea atacată. Astfel, aceste încălcări ar privi teritoriul a cel puțin patru state membre, iar nu doar a două state membre, după cum ar fi statuat în mod eronat Tribunalul.

47 În plus, contrar celor ce rezultă din cuprinsul punctului 62 din hotărârea atacată, sesizarea unei autorități naționale de concurență cu o plângere nu poate, potrivit jurisprudenței Tribunalului, să fie considerată un argument în favoarea competenței exclusive a acestei autorități. Nu se poate deduce din economia Regulamentului nr. 1/2003 că eventuala competență a unei asemenea autorități naționale poate împiedica deschiderea unei proceduri de către Comisie, și aceasta cu atât mai mult atunci când procedura națională nu a fost deschisă din motive procedurale. Or, în speță, importanța încălcărilor reproșate, amploarea lor și durata lungă a acestora, astfel cum au fost puse în evidență de recurente în plângerea adresată Comisiei, ar trebui să aibă o influență asupra aprecierii interesului Uniunii, așa cum ar rezulta din Hotărârea din 23 aprilie 2009, AEPI/Comisia (C-425/07 P, EU:C:2009:253, punctul 53).

48 În al patrulea rând, recurentele apreciază că punctele 56 și 57 din hotărârea atacată sunt afectate de o eroare de drept, întrucât Tribunalul a considerat în mod eronat că nici întinderea anchetei solicitate, nici amploarea comportamentelor care acoperă mai multe state membre nu justificau deschiderea unei anchete de către Comisie. Potrivit recurentelor, importanța resurselor necesare pentru o asemenea anchetă arată că, dimpotrivă, Comisia este autoritatea cea mai bine plasată să urmărească autorii încălcărilor în cauză. Aceasta ar fi situația cu atât mai mult ca urmare a insuficienței unui *private enforcement*.

49 În anexa la memoriul în replică, recurentele au prezentat două documente care conțin o listă a entităților menționate în plângere și care descriu activitățile desfășurate de acestea din urmă în mai multe state membre.

50 Comisia solicită respingerea primului motiv ca fiind, în esență, inadmisibil și, în parte, inoperant. Ea consideră, pe de altă parte, că documentele prezentate în anexa la memoriul în replică sunt inadmisibile.

– *Aprecierea Curții*

51 Prin intermediul primului motiv, recurentele contestă în esență aprecierile Tribunalului referitoare la temeinicia evaluării, de către Comisie, a interesului Uniunii să continue examinarea cauzei.

52 Cu titlu introductiv, trebuie să se constate că argumentele prin care recurentele contestă aprecierile de fapt ale Tribunalului sunt inadmisibile în temeiul jurisprudenței citate la punctul 32 din prezenta hotărâre, întrucât acestea din urmă nu au invocat o denaturare a elementelor de fapt și de probă examinate de Tribunal. Aceasta este situația argumentelor care urmăresc să conteste aprecierea, la punctul 47 din hotărârea atacată, a obiectului măsurilor luate de entitățile menționate în plângere. Sunt de asemenea inadmisibile argumentele referitoare la întinderea marjei de apreciere a autorităților și a instanțelor naționale, la pretinsa necompetență a acestora și la faptul că controalele nu au descoperit inițial nicio neregulă. În sfârșit, argumentele care pun în discuție aprecierea, la punctele 59 și 64 din hotărârea atacată, a întinderii geografice a încălcării invocate sunt inadmisibile. În aceste condiții, pe de altă parte, nu este necesar să se statueze cu privire la admisibilitatea documentelor prezentate de recurente în anexa la memoriul în replică pentru a ilustra întinderea, în special teritorială, a comportamentelor imputate entităților menționate în plângere.

53 Cu titlu principal, în primul rând, în ceea ce privește probabilitatea de a constata o încălcare a articolelor 101 și 102 TFUE, trebuie precizat că, după cum subliniază de altfel recurentele, Tribunalul a arătat la punctul 45 din hotărârea atacată că s-ar fi putut considera că, în simplele elemente care figurează în plângere, există indicii ale unei posibile coordonări între entitățile menționate în plângerea respectivă. Totuși, la punctele 46 și 47 din această hotărâre, Tribunalul, pe de o parte, a constatat că Comisia nu a săvârșit o eroare vădită de apreciere atunci când a considerat că explicațiile oferite de unele dintre aceste entități erau de natură să justifice caracterul concomitent al denunțurilor la

autoritățile naționale și, pe de altă parte, a observat că putea fi legitim, pentru entitățile amintite, să informeze autoritățile naționale competente cu privire la eventuale încălcări ale dispozițiilor în vigoare de către concurenții lor.

54 Rezultă că Tribunalul a luat în considerare în mod corespunzător nu numai explicațiile furnizate de entitățile menționate în plângere, ci și elementele invocate de recurente.

55 În acest context, argumentul recurentelor prin care se contestă punctul 44 din hotărârea atacată se întemeiază pe o lectură eronată a acestui punct. Astfel, Tribunalul s-a limitat să citeze acolo jurisprudența Curții fără să o aplice la împrejurările din speță. În orice caz, în măsura în care recurentele reproșează Tribunalului că nu a ținut seama de anularea, de către instanțele naționale, a deciziilor adoptate în urma unor denunțuri efectuate de entitățile menționate în plângere, este suficient să se arate că, la punctul 51 din hotărârea atacată, Tribunalul a ținut seama de acest fapt.

56 În al doilea rând, în ceea ce privește erorile invocate în ceea ce privește aplicarea, la punctele 67-73 din hotărârea atacată, a jurisprudenței rezultate din Hotărârea din 17 iulie 1998, ITT Promedia/Comisia (T-111/96, EU:T:1998:183), și din Hotărârea din 1 iulie 2010, AstraZeneca/Comisia (T-321/05, EU:T:2010:266), trebuie să se observe că, la punctele 69-71 din hotărârea atacată, Tribunalul a arătat că aceste două hotărâri puneau în discuție comportamente diferite de cele imputate în speță entităților menționate în plângere. Potrivit Tribunalului, în cauzele care au condus la aceste hotărâri, autoritățile administrative și judiciare sesizate de întreprinderile în poziție dominantă nu aveau o marjă de apreciere în ceea ce privește oportunitatea de a da sau de a nu da curs cererilor acestor întreprinderi. În schimb, după cum reiese din cuprinsul punctelor 49 și 50 din hotărârea atacată, la care face trimitere punctul 71 din această hotărâre, în împrejurările din prezenta cauză, autoritățile sesizate ar fi dispus de o asemenea marjă.

57 Astfel, Tribunalul nu s-a pronunțat cu privire la îndeplinirea condițiilor de aplicare a jurisprudenței rezultate din hotărârile menționate la punctul anterior care țin, potrivit recurentelor, de faptul că, pe de o parte, acțiunea, așa cum sunt denunțurile în discuție în speță, nu a fost inițiată cu bună-credință, ci cu scopul de a hărțui partea adversă și că, pe de altă parte, acțiunea este concepută în cadrul unui plan care are drept scop eliminarea concurenței. Prin urmare, argumentul recurentelor potrivit căruia aceste condiții erau îndeplinite în speță este inoperant.

58 În plus, chiar presupunând că recurentele intenționează să reproșeze Tribunalului că a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a condiționat aplicabilitatea acestei jurisprudențe de lipsa unei marje de apreciere a autorităților și a instanțelor sesizate, argumentația lor nu este suficient de fundamentată având în vedere jurisprudența amintită la punctul 33 din prezenta hotărâre și, prin urmare, este inadmisibilă.

59 În al treilea rând, în ceea ce privește argumentele referitoare la competența Comisiei referitoare la întinderea încălcării invocate și la sesizarea unei autorități naționale competente, pe de o parte, trebuie constatat că argumentul recurentelor prin care se contestă punctul 62 din hotărârea atacată se întemeiază pe o lectură eronată a acestui punct. Astfel, nu rezultă nici din punctul menționat, nici din această hotărâre în ansamblul său că Tribunalul a considerat că depunerea unei plângeri la o autoritate națională din domeniul concurenței și competența autorității respective poate exclude deschiderea unei anchete de către Comisie.

60 Pe de altă parte, este adevărat că, după cum susțin recurentele în fața Curții, aceasta din urmă a statuat deja că, atunci când Comisia evaluează interesul Uniunii să deschidă o anchetă, ea este obligată să aprecieze în fiecare cauză gravitatea pretinselor atingeri aduse concurenței și persistența efectelor acestora și că această obligație presupune mai ales ca ea să țină seama de durata și de importanța încălcărilor care fac obiectul plângerii, precum și de influența acestora asupra situației concurenței în Uniune (Hotărârea din 23 aprilie 2009, AEPI/Comisia, C-425/07 P, EU:C:2009:253, punctul 53 și jurisprudența citată).

61 Cu toate acestea, având în vedere că evaluarea interesului pe care îl prezintă pentru Uniune o plângere depinde de circumstanțele fiecărei cauze, nu trebuie nici să se limiteze numărul criteriilor de apreciere pe care Comisia poate să le utilizeze, nici, invers, să se impună acesteia să recurgă în mod exclusiv la anumite criterii (Hotărârea din 4 martie 1999, Ufex și alții/Comisia, C-119/97 P, EU:C:1999:116, punctul 79, precum și Hotărârea din 17 mai 2001, IECC/Comisia, C-449/98 P, EU:C:2001:275, punctul 46). Ținând seama de faptul că, într-un domeniu precum cel al dreptului concurenței, contextul factual și juridic poate varia semnificativ de la o cauză la alta, este posibil să se aplice criterii care nu au fost avute în vedere până atunci (Hotărârea din 4 martie 1999, Ufex și alții/Comisia, C-119/97 P, EU:C:1999:116, punctul 80) sau să se acorde prioritate unui singur criteriu pentru evaluarea acestui interes al Uniunii (Hotărârea din 17 mai 2001, IECC/Comisia, C-449/98 P, EU:C:2001:275, punctul 47).

62 Or, normele enunțate la punctul anterior nu pot fi repuse în discuție de jurisprudența citată de recurente și amintită la punctul 60 din prezenta hotărâre, care trebuie interpretată având în vedere contextul specific în care ea este stabilită (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 septembrie 2013, EFIM/Comisia, C-56/12 P, nepublicată, EU:C:2013:575, punctul 86).

63 Or, deși recurentele susțin că au depus plângerea în mod justificat la Comisie și că încălcările reproșate acoperă o perioadă de șapte ani și au o dimensiune transfrontalieră, ele nu au explicat cum, având în vedere contextele fiecăreia dintre cauzele care au condus la această jurisprudență și din prezenta cauză, Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept prin faptul că a respins argumentul lor privind interesul Uniunii în raport cu jurisprudența menționată. Rezultă că argumentele pe care le deduc din aceeași jurisprudență trebuie să fie respinse ca nefondate.

64 În al patrulea rând, argumentele recurentelor întemeiate pe faptul că, la punctele 56 și 57 din hotărârea atacată, Tribunalul ar fi considerat în mod eronat că întinderea anchetei și amploarea comportamentelor în cauză nu justifică deschiderea unei proceduri trebuie să fie respinse ca nefondate, deoarece sunt contrare jurisprudenței citate la punctul 61 din prezenta hotărâre.

65 Astfel, aceste argumente echivalează în esență cu a afirma că, din moment ce ancheta solicitată ar acoperi teritoriul mai multor state membre și ar necesita resurse importante, Comisia ar fi obligată să deschidă o anchetă fără să țină seama de toate circumstanțele din speță și în special de probabilitatea redusă de a constata o încălcare a normelor dreptului Uniunii în materie de concurență. Aceste argumente ar pleda, așadar, pentru transformarea întinderii teritoriale și a costurilor anchetei în criterii decisive pentru constatarea interesului Uniunii de a deschide o anchetă cu încălcarea jurisprudenței menționate.

66 În consecință, primul motiv trebuie respins ca fiind în parte inadmisibil, în parte inoperant și în parte nefondat.

Cu privire la al doilea motiv

– Argumentația părților

67 Prin intermediul celui de al doilea motiv, recurentele contestă concluzia de la punctul 83 din hotărârea atacată, potrivit căreia Comisia nu ar fi încălcat efectul util al articolelor 101 și 102 TFUE.

68 În primul rând, ele susțin că Tribunalul nu a acordat importanța necesară rolului jucat de Comisie, în măsura în care îi revine, în temeiul articolului 17 alineatul (1) TUE și al articolului 105 TFUE, sarcina de a veghea la aplicarea articolelor 101 și 102 TFUE și de a asigura efectul util al acestora. Ele consideră că, deși Comisia beneficiază de o putere discreționară în cadrul instrumentării plângerilor, această putere nu este nelimitată. În special, instituția menționată nu poate priva articolele 101 și 102 TFUE de efectul lor util prin refuzul de a deschide o anchetă, în condițiile în care recurentele i-au

prezentat fapte și probe care stabilesc cel puțin probabilitatea unei încălcări a dreptului Uniunii pe teritoriul mai multor state membre și au informat-o despre refuzul UOKiK de a deschide o procedură din cauza expirării termenului de prescripție, refuz împotriva căruia ele nu ar dispune de nicio cale de atac.

69 În acest context, afirmația cuprinsă la punctul 78 din hotărârea atacată, potrivit căreia Comisia nu avea obligația de a verifica dacă autoritatea națională de concurență sesizată cu o plângere similară dispunea de mijloace instituționale, financiare și tehnice pentru a îndeplini misiunea care i-a fost încredințată prin Regulamentul nr. 1/2003, ar fi contrară Hotărârii din 15 decembrie 2010, CEAHR/Comisia, T-427/08, EU:T:2010:517, punctul 173).

70 În speță, potrivit recurentelor, Tribunalul nu putea valida respingerea plângerii, dat fiind că încălcarea în discuție privește teritoriul mai multor state membre și că ele nu au dispus de o protecție efectivă în fața autorității naționale de concurență. Aceasta ar fi situația cu atât mai mult cu cât, după cum Comisia ar fi recunoscut în cadrul ședinței în fața Tribunalului, imposibilitatea de a formula o cale de atac împotriva refuzului UOKiK de a deschide o procedură poate aduce atingere articolelor 101 și 102 TFUE, fapt de care Tribunalul ar fi omis să țină seama.

71 În al doilea rând, recurentele reproșează Tribunalului că, la punctul 79 și următoarele din hotărârea atacată, a săvârșit erori privind imposibilitatea reală, pentru acestea, de a obține o protecție efectivă în fața autorității naționale de concurență și a instanțelor naționale.

72 Pe de o parte, ele consideră că afirmația de la punctul 79 din această hotărâre, potrivit căreia nu au reușit să demonstreze că UOKiK nu intenționa să urmărească și să sancționeze în mod eficient încălcări ale articolelor 101 și 102 TFUE, este de neînțeles având în vedere probele pe care le-au prezentat în fața Tribunalului. Ar fi incontestabil că UOKiK nu a examinat plângerea lor pe fond din cauza prescripției.

73 Pe de altă parte, la punctul 80 și următoarele din hotărârea menționată, Tribunalul s-ar fi întemeiat pe posibilitatea teoretică de a intenta în fața instanțelor naționale o acțiune în repararea prejudiciului cauzat de practicile contrare articolelor 101 și 102 TFUE. În consecință, el nu ar fi analizat în mod corespunzător posibilitățile reale ale recurentelor de a formula o asemenea acțiune. Or, în practică, o astfel de acțiune ar fi fost imposibilă din motive procedurale și instituționale, dat fiind că mecanismele care transpun în dreptul intern Directiva 2014/104/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 noiembrie 2014 privind anumite norme care guvernează acțiunile în despăgubire în temeiul dreptului intern în cazul încălcărilor dispozițiilor legislației în materie de concurență a statelor membre și a Uniunii Europene (JO 2014, L 349, p. 1) ar fi abia în faza de înființare. Atât Comisia, cât și Tribunalul ar fi cunoscut de mult timp ineficiența unui *private enforcement*.

74 Recurentele apreciază că, în aceste condiții, Tribunalul nu putea valida refuzul Comisiei de a deschide o anchetă în pofida existenței vădite a condițiilor care atestă necesitatea de a aplica dreptul Uniunii în materie de concurență.

75 Comisia susține că al doilea motiv este atât inadmisibil, cât și în parte inoperant și în parte nefondat.

– Aprecierea Curții

76 La punctul 83 din hotărârea atacată, Tribunalul a considerat în esență că, chiar într-un context în care autoritatea națională de concurență, în speță UOKiK, a respins plângerea la nivel național pentru un motiv legat de o normă națională de prescripție și chiar dacă o eventuală anchetă a Comisiei ar fi fost potențial de natură să ușureze, în cadrul acțiunilor formulate în fața instanțelor naționale, sarcina probei recurentelor, refuzul Comisiei de a deschide o anchetă nu a avut drept consecință privarea articolelor 101 și 102 TFUE de orice efect util.

77 Prin intermediul celui de al doilea motiv, recurentele susțin în esență că această concluzie a Tribunalului este contrară efectului util al acestor articole. În această privință, reiese din înscrisurile lor că, în esență, recurentele consideră că misiunea Comisiei de a asigura respectarea articolelor menționate ar fi trebuit să o determine să deschidă o anchetă pentru trei motive.

78 În primul rând, recurentele își întemeiază argumentația pe faptul că ele ar fi furnizat elemente care urmăresc să demonstreze probabilitatea unei încălcări a articolelor 101 și 102 TFUE pe teritoriul mai multor state membre.

79 Această susținere se întemeiază însă pe o premisă de fapt infirmată de Tribunal și, prin urmare, trebuie să fie respinsă. Astfel, Tribunalul, pe de o parte, a concluzionat la punctele 53 și 54 din hotărârea atacată că Comisia nu a săvârșit o eroare vădită de apreciere prin faptul că a considerat că probabilitatea de a constata o încălcare era mică având în vedere elementele invocate în fața sa. Pe de altă parte, Tribunalul a constatat la punctele 63 și 64 din această hotărâre că încălcarea menționată privea în principal teritoriul a două state membre.

80 În orice caz, chiar presupunând că, după cum susțin recurentele, încălcările imputate privesc teritoriul mai multor state membre, este necesar să se arate că argumentul lor contravine jurisprudenței consacrate, amintită la punctul 61 din prezenta hotărâre. Astfel, acest argument echivalează cu a considera că Comisia ar fi obligată, în caz contrar fiind încălcat efectul util al articolelor 101 și 102 TFUE, să deschidă o anchetă pentru simplul motiv că încălcările invocate privesc mai multe state membre.

81 În al doilea rând, recurentele susțin că nu pot obține o protecție efectivă la nivel național, dat fiind că UOKiK a refuzat să deschidă o procedură din cauza expirării termenului de prescripție printr-o decizie care nu este susceptibilă de o cale de atac, iar Comisia ar fi trebuit să verifice în prealabil că autoritățile naționale le puteau proteja drepturile în mod satisfăcător.

82 În această privință, reiese din cuprinsul punctelor 77 și 79 din hotărârea atacată că, după cum au confirmat recurentele în înscrisurile lor în fața Curții, refuzul UOKiK de a examina plângerea la nivel național se bazează pe expirarea termenului de prescripție, fapt al cărui caracter contrar dreptului Uniunii nu a fost dovedit de recurente în fața Tribunalului, și că ele nu au supus aprecierii UOKiK, în plângerea la nivel național, elemente de fapt care să se refere la o perioadă ulterioară anului 2008. Rezultă că recurentele nu au demonstrat de ce le-ar fi fost imposibil să obțină respectarea articolelor 101 și 102 TFUE în fața autorităților naționale. Dimpotrivă, imposibilitatea, invocată de acestea, de a obține respectarea articolelor 101 și 102 TFUE în fața UOKiK este cauzată de propria lor lipsă de diligență.

83 În plus, în conformitate cu o jurisprudență constantă a Curții, pe care Tribunalul a amintit-o în mod corect la punctele 80-82 și 84 din hotărârea atacată, recurentele au posibilitatea de a iniția în fața instanțelor naționale acțiuni în repararea prejudiciilor pretins suferite ca urmare a comportamentelor care fac obiectul plângerii pentru a obține respectarea articolelor 101 și 102 din TFUE și de a valorifica drepturile de care beneficiază în temeiul dispozițiilor respective în fața unei instanțe naționale, în special în cazul în care Comisia decide să nu dea curs plângerii lor.

84 În aceste condiții, chiar presupunând că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept și și-a încălcat propria jurisprudență prin faptul că a statuat la punctul 78 din hotărârea atacată că cerința eficacității nu poate determina obligația Comisiei să verifice, atunci când constată lipsa interesului Uniunii de a deschide ancheta, dacă autoritatea națională de concurență dispune de mijloacele instituționale, financiare și tehnice pentru a îndeplini misiunea care i-a fost încredințată prin Regulamentul nr. 1/2003, o astfel de eroare ar fi, în orice caz, inoperantă. Prin urmare, nu este necesar să se examineze pe fond argumentul referitor la punctul 78 menționat.

85 Este de asemenea inoperant argumentul potrivit căruia Tribunalul ar fi apreciat în mod eronat la punctul 79 din hotărârea atacată că UOKiK nu intenționa să urmărească și să sancționeze în mod eficient încălcări ale articolelor 101 și 102 TFUE, dat fiind că acest argument se limitează să critice un motiv neesențial al acestei hotărâri.

86 În al treilea rând, recurentele consideră că posibilitatea de a intenta o acțiune în reparație în fața instanțelor naționale nu este efectivă și că Tribunalul ar fi trebuit să analizeze posibilitățile reale ale acestora de a sesiza instanțele în cauză.

87 Or, după cum prevede articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, revine statelor membre obligația de a stabili căile de atac necesare pentru a asigura justițiabililor respectarea dreptului lor la protecție jurisdicțională efectivă în domeniile reglementate de dreptul Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punctul 34), iar Comisia nu are sarcina de a remedia, prin deschiderea unei anchete care necesită resurse importante în timp ce probabilitatea de a constata o încălcare a articolelor 101 și 102 TFUE este scăzută, eventualele deficiențe ale protecției jurisdicționale la nivel național.

88 Prin urmare, trebuie înlăturate ca nefondate argumentele recurentelor întemeiate pe pretinsele lacune ale protecției jurisdicționale în fața instanțelor naționale.

89 În consecință, al doilea motiv trebuie respins ca fiind în parte inoperant și în parte nefondat.

Cu privire la al treilea motiv

– *Argumentația părților*

90 Prin intermediul celui de al treilea motiv, recurentele susțin că, prin respingerea acțiunii lor și prin validarea deciziei în litigiu adoptate fără o examinare completă a fondului cauzei, Tribunalul a încălcat principiul protecției jurisdicționale efective, dreptul la o cale de atac efectivă în fața unei instanțe judecătorești și principiul bunei administrări.

91 În acest context, mai întâi, ele își reafirmă poziția, dezvoltată în cadrul celui de al doilea motiv de recurs, cu privire la lipsa unei protecții jurisdicționale efective la nivel național. Pe de o parte, decizia UOKiK de a refuza deschiderea unei proceduri din cauza prescripției nu ar fi susceptibilă de o cale de atac în conformitate cu jurisprudența Naczelny Sąd Administracyjny (Curtea Administrativă Supremă, Polonia). În ședința în fața Tribunalului, Comisia ar fi recunoscut că nu este exclus ca această jurisprudență să poată aduce atingere articolelor 101 și 102 TFUE. Pe de altă parte, procedurile de *private enforcement* nu ar fi eficiente. Ar rezulta că punctul 99 din hotărârea atacată este afectat de o încălcare a principiului protecției jurisdicționale efective.

92 În continuare, recurentele consideră că Tribunalul a omis în mod eronat să examineze substanța motivului lor de anulare întemeiat pe privarea de dreptul la o cale de atac efectivă. Astfel, la punctul 93 din hotărârea atacată, Tribunalul ar fi afirmat că ele dispuneau de o cale de atac împotriva respingerii plângerii. Or, motivul lor invocat în fața Tribunalului ar fi fost întemeiat pe faptul că lipsa unei decizii pe fond adoptate de Comisie în temeiul articolului 7 din Regulamentul nr. 1/2003 le-ar fi privat de posibilitatea de a supune o astfel de decizie a Comisiei unui control jurisdicțional privind existența sau inexistența în speță a unei încălcări a articolelor 101 și/sau 102 TFUE. Tribunalul s-ar fi limitat la o examinare a temeiniciei deciziei în litigiu din perspectiva respectării cerințelor de precizie și de detaliere, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 38 din hotărârea atacată. Or, o asemenea examinare nu ar garanta dreptul lor la o protecție jurisdicțională efectivă și la o cale de atac efectivă în sensul articolului 13 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950, și al articolului 47 din cartă.

93 În sfârșit, recurentele susțin că Tribunalul nu a ținut seama de obligația Comisiei de a soluționa cauza într-un termen rezonabil, în conformitate cu articolul 41 din cartă.

94 Comisia răspunde că al treilea motiv este în același timp inadmisibil și nefondat.

– *Aprecierea Curții*

95 În primul rând, argumentele recurentelor întemeiate pe o pretinsă insuficiență a protecției în fața instanțelor naționale trebuie înlăturate pentru motivele arătate la punctul 87 din prezenta hotărâre.

96 În al doilea rând, trebuie să se observe că, spre deosebire de ceea ce susțin recurentele, Tribunalul a răspuns în mod corespunzător la punctele 93-95 din hotărârea atacată la argumentația lor potrivit căreia lipsa unei decizii a Comisiei prin care aceasta se pronunță pe fond cu privire la existența sau la inexistența unei încălcări a articolelor 101 și 102 TFUE era de natură să aducă atingere dreptului lor la protecție jurisdicțională efectivă.

97 De altfel, Tribunalul a respins această argumentație fără a săvârși o eroare de drept. Astfel, după cum Tribunalul a arătat în mod întemeiat la punctul 94 din hotărârea atacată, articolul 7 din Regulamentul nr. 1/2003 nu conferă petentului dreptul de a solicita adoptarea unei decizii definitive cu privire la existența sau la inexistența încălcării invocate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 martie 1999, Ufex și alții/Comisia, C-119/97 P, EU:C:1999:116, punctul 87, precum și Ordonanța din 31 martie 2011, EMC Development/Comisia, C-367/10 P, nepublicată, EU:C:2011:203, punctul 73).

98 Prin urmare, Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept prin faptul că nu s-a pronunțat pe fond cu privire la existența încălcării invocate în plângere.

99 În al treilea rând, în ceea ce privește argumentul pe care recurentele îl întemeiază pe durata procedurii în fața Comisiei, trebuie amintit că, din moment ce, în cadrul recursului, controlul Curții se limitează la aprecierea soluției legale date cu privire la motivele și la argumentele dezbătute în fața primei instanțe, o parte nu poate invoca pentru prima dată în fața Curții un argument pe care nu l-a invocat în fața Tribunalului (a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 noiembrie 2016, BSH/EUIPO, C-43/15 P, EU:C:2016:837, punctul 43, și Hotărârea din 13 decembrie 2017, Telefónica/Comisia, C-487/16 P, nepublicată, EU:C:2017:961, punctul 84).

100 Or, în speță, reiese din cuprinsul punctului 22 din hotărârea atacată, fără ca recurentele să conteste acest lucru în fața Curții, că ele au menționat durata procedurii administrative în fața Comisiei abia cu ocazia ședinței de audiere a pledoariilor în fața Tribunalului, explicând totodată, ca răspuns la o întrebare a Tribunalului, că nu înțeleg să invoce un motiv nou întemeiat pe încălcarea principiului termenului rezonabil.

101 Prin urmare, recurentele nu pot să conteste în fața Curții durata procedurii administrative desfășurate în fața Comisiei.

102 Pe de altă parte, recurentele susțin în mod eronat că Tribunalul ar fi trebuit să examineze din oficiu durata acestei proceduri (a se vedea prin analogie Ordonanța din 13 decembrie 2000, SGA/Comisia, C-39/00 P, EU:C:2000:685, punctul 45).

103 Prin urmare, al treilea motiv trebuie respins ca fiind în parte inadmisibil și în parte nefondat.

104 Întrucât niciunul dintre motivele invocate de recurente în susținerea recursului formulat nu a fost admis, acest recurs trebuie respins în totalitate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

105 Potrivit articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, atunci când recursul nu este fondat, Curtea se pronunță asupra cheltuielilor de judecată. Articolul 138 alineatul (1) din același regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, prevede că partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.

106 Întrucât Comisia a solicitat obligarea recurentelor la plata cheltuielilor de judecată, iar acestea au căzut în pretenții, se impune ca ele să fie obligate să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, și pe cele efectuate de Comisie.

107 Pe de altă parte, în temeiul dispozițiilor articolului 141 alineatul (1) coroborate cu cele ale articolului 184 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, partea care renunță la judecată este obligată la plata cheltuielilor de judecată, la cererea celeilalte părți, formulată în cadrul observațiilor sale privind renunțarea. În temeiul dispozițiilor articolului 141 alineatul (4) coroborate cu cele ale articolului 184 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, în absența unei cereri privitoare la cheltuielile de judecată, fiecare parte suportă propriile cheltuieli de judecată.

108 În speță, trebuie să se decidă că Star Agro suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a noua) declară și hotărăște:

1) Respinge recursul.

2) Obligă Agria Polska sp. z o.o., Agria Chemicals Poland sp. z o.o. și Agria Beteiligungsgesellschaft mbH să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, și pe cele efectuate de Comisia Europeană.

3) Star Agro Analyse und Handels GmbH suportă propriile cheltuieli de judecată.

Semnături